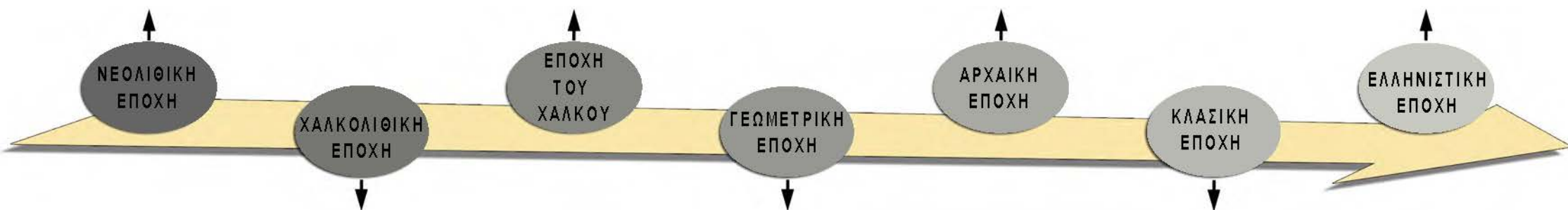

1. ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ 2. ΑΓΙΟΣ ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ 3. ΑΓΙΟΣ ΣΩΖΟΜΕΝΟΣ 4. ΑΛΑΣΣΑ 5. ΑΜΑΘΟΥΝΤΑ 6. ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ 7. ΑΜΠΕΛΙΚΟΥ 8. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ-ΚΑΣΤΡΟ 9. ΒΟΥΝΟΙ 10. ΔΕΝΙΑ 11. ΕΓΚΩΜΗ 12. ΕΡΗΜΗ 13. ΙΔΑΛΙΟΝ 14. ΚΑΛΑΒΑΣΣΟΣ
15. ΚΑΛΟΨΙΔΑ 16. ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΑ 17. ΚΙΤΙΟΝ 18. ΚΟΥΡΙΟΝ 19. ΚΥΘΡΕΑ-ΧΥΤΡΟΙ 20. ΛΑΠΗΘΟΣ 21. ΛΕΔΡΟΙ-ΛΕΥΚΩΣΙΑ 22. ΛΕΜΠΑ 23. ΜΑΑ 24. ΜΑΡΙΟΝ 25. ΜΟΡΦΟΥ 26. ΜΥΡΤΟΥ 27. ΝΕΑ ΠΑΦΟΣ 28. ΝΤΑΒΙΚΛΑ 29. ΠΑΛΑΙΠΑΦΟΣ-ΚΟΥΚΛΙΑ
30. ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΑ 31. ΠΕΤΡΑ ΤΟΥ ΛΙΜΝΙΤΗ 32. ΠΩΜΟΣ 33. ΣΑΛΑΜΙΝΑ 34. ΣΟΛΟΙ 35. ΣΩΤΗΡΑ 36. ΤΟΥΜΠΑ ΤΟΥ ΣΚΟΥΡΟΥ 37. ΤΡΟΥΛΛΙ 38. ΦΙΛΙΑ-ΔΡΑΚΟΣ 39. ΦΛΑΜΟΥΔΙ 40. ΧΟΙΡΟΚΟΙΤΙΑ

Ψάξε και ανακάλυψε μέσα στους χώρους του μουσείου αρχαιολογικά ευρήματα από τις τοποθεσίες που είναι σημειωμένες στο χάρτη.

Επέλεξε μερικά και προσπάθησε να τα σχεδιάσεις πάνω στο χάρτη, στη σωστή γεωγραφική τους θέση, ώστε να φτιάξεις τον προσωπικό σου αρχαιολογικό χάρτη.

ΑΜΦΟΡΕΑΣ

Το όνομα αμφορεύς προέρχεται από το επίρρημα *αμφί* και το ρήμα *φέρειν*. Οι αμφορείς ήταν αγγεία τα οποία είχαν οβάλ σώμα και έφεραν λαβές και από τις δύο πλευρές (αμφίπλευρα). Χρησιμοποιούνταν για τη μεταφορά και αποθήκευση κρασιού, λαδιού, νερού, μελιού ή μικρών καρπών.

ΚΥΛΙΞ

Ένα από τα πιο δημοφιλή ποτήρια ήταν η κύλιξ. Τη χρησιμοποιούσαν κυρίως στα συμπόσια και πολλές φορές οι οικοδεσπότες τις παράγγελλαν από τους κεραμείς και τους αγγειογράφους με συγκεκριμένες παραστάσεις. Το δημοφιλές αυτό προϊόν εξαγόταν από την Ελλάδα και σε άλλους λαούς, κυρίως στους Ετρούσκους.

Τα ΑΓΓΕΙΑ και η ΧΡΗΣΗ τους

Τα μέρη του αγγείου

Επιμέλεια-Σχεδιασμός: Μαρίνα Ζερβού

ΥΔΡΙΑ

Η Υδρία ήταν ένα αγγείο με τρεις λαβές, δύο για τη μεταφορά και μία για το σερβίρισμα νερού. Εκτός από αγγείο μεταφοράς νερού χρησιμοποιήθηκε ως κάλπη ψηφοφορίας ή τεφροδόχος.

ΚΥΑΘΟΣ

Ο κύαθος (ή αρύταινα ή αντητήριον) ήταν μια κουτάλα σε σχήμα κυπέλλου με πόδι και ψηλή καμπυλωτή λαβή. Χρησίμευε ως σκεύος άντλησης του οίνου από τον κρατήρα, ως μέτρο για την ανάμειξη του οίνου με το νερό ή (χωρίς την ψηλή λαβή) ως αγγείο πόσης.

ΚΡΑΤΗΡΑΣ

Οι αρχαίοι σπάνια έπιναν ανέρωτο κρασί. Ο κρατήρας ήταν το αγγείο μέσα στο οποίο ανακάτευαν το νερό με το κρασί. Με το πέρασμα των χρόνων υπήρχαν πολλές παραλλαγές του αγγείου. Τα κύρια όμως χαρακτηριστικά του ήταν η στενή βάση, το φαρδύ σώμα και τα δύο χερούλια.

ΑΣΚΟΣ

Ο Ασκός ήταν ελαιοδοχείο. Το όνομα του αγγείου είναι παρμένο από τον ασκό/ασκί του κρασιού, το οποίο ήταν φτιαγμένο από δέρμα. Το σχήμα του αγγείου ήταν ημισφαιρικό, με πιεσμένο σώμα και τοξωτή λαβή που κατέληγε στο στόμιο, το οποίο ήταν λοξό προς τα πάνω για ελεγχόμενη ροή. Η βάση του ήταν επίπεδη.

ΠΥΞΙΔΑ

Η πυξίδα ήταν αγγείο αποθηκευτικό. Συνήθως σε αυτό αποθήκευαν καλλυντικά ή αντικείμενα καλλωπισμού. Η ονομασία πυξίδα είναι ρωμαϊκή, ενώ το ελληνικό όνομα ήταν πιθανώς κυλιχίς.

ΛΗΚΥΘΟΣ

Η λήκυθος (ή ληκύθιον) ήταν αγγείο με μια λαβή, στενό λαιμό, βαθύ στόμιο και κυλινδρικό σώμα. Χρησίμευε κυρίως για τη φύλαξη αρωματικών ελαίων. Οι λευκές λήκυθοι προορίζονταν αποκλειστικά για ταφική χρήση, κυρίως ως δοχεία προσφοράς λαδιού στους νεκρούς.

Κ
Υ
Λ
Ι
Ξ

Α
Μ
Φ
Ο
Ρ
Ε
Α
Σ

Λ
Η
Κ
Υ
Θ
Ο
Σ

Α
Σ
Κ
Ο
Σ

ΒΑΛΕΝΤΙΝΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ (1929 -)

Ένας πολύ γνωστός κύπριος κεραμίστας από την Αμμόχωστο είναι ο Βαλεντίνος Χαράλαμπος. Τόσο ο πατέρας του όσο και ο παπούς του ήταν παραδοσιακοί κεραμίστες. Ο ίδιος σπούδασε στην Αγγλία στις αρχές της δεκαετίας του 50'. Μετά τις σπουδές του επέστρεψε για σύντομο χρονικό διάστημα στην Κύπρο και στη συνέχεια έφυγε για τη Βαγδάτη όπου από το 1957 μέχρι το 1983 δίδασκε στο Ινστιτούτο Καλών Τεχνών. Σήμερα ζει και εργάζεται στη Λεμεσό. Εκτός από τα ολόγλυφα και τα επιτύχια κεραμικά του, δημιουργεί και μεγάλα κεραμικά αγγεία/κούπες τα οποία συνήθως διακοσμεί με μοτίβα και λέξεις.

GRAYSON PERRY (1960-)

Από τους πιο δημοφιλείς σύγχρονους κεραμίστες είναι ο βρετανός καλλιτέχνης Grayson Perry, ο οποίος είναι κυρίως γνωστός για τα κεραμικά του βάζα. Τα κεραμικά είναι συνήθως μεγάλων διαστάσεων και η έντονη διακόσμηση στην επιφάνεια τους πολλές φορές παραπέμπει στο κίνημα της ποπ-αρτ. Εικόνες με έντονο χρώμα, φράσεις και λέξεις γραμμένες με ποικίλους τρόπους, σχέδια και διακοσμητικά μοτίβα κατακλύζουν ολόκληρη την επιφάνεια των γιγαντιαίων κεραμικών.

PABLO PICASSO (1881-1973)

Ο Πικάσσο γεννήθηκε το 1881 στην Ισπανία και σπούδασε ζωγραφική στη Σχολή Καλών Τεχνών της Βαρκελώνης. Ως ζωγράφος, χαράκτης και γλύπτης ήταν ιδιαίτερα πολύπλευρος. Το όνομα του έγινε συνώνυμο με τον κυβισμό, το καινούργιο και το τολμηρό στην τέχνη. Ποτέ δεν έπαψε να πειραματίζεται στην τέχνη και εκτός από τον τεράστιο όγκο δουλειάς που δημιούργησε στο χώρο της ζωγραφικής, γλυπτικής και χαρακτικής, μας κληροδότησε και πολλά επιζωγραφισμένα κεραμικά, τα οποία ξεκίνησε να δημιουργεί το 1940. Τα πολύμορφα κεραμικά του συνήθως ήταν διακοσμημένα με μορφές που συναντούμε και στη ζωγραφική του.

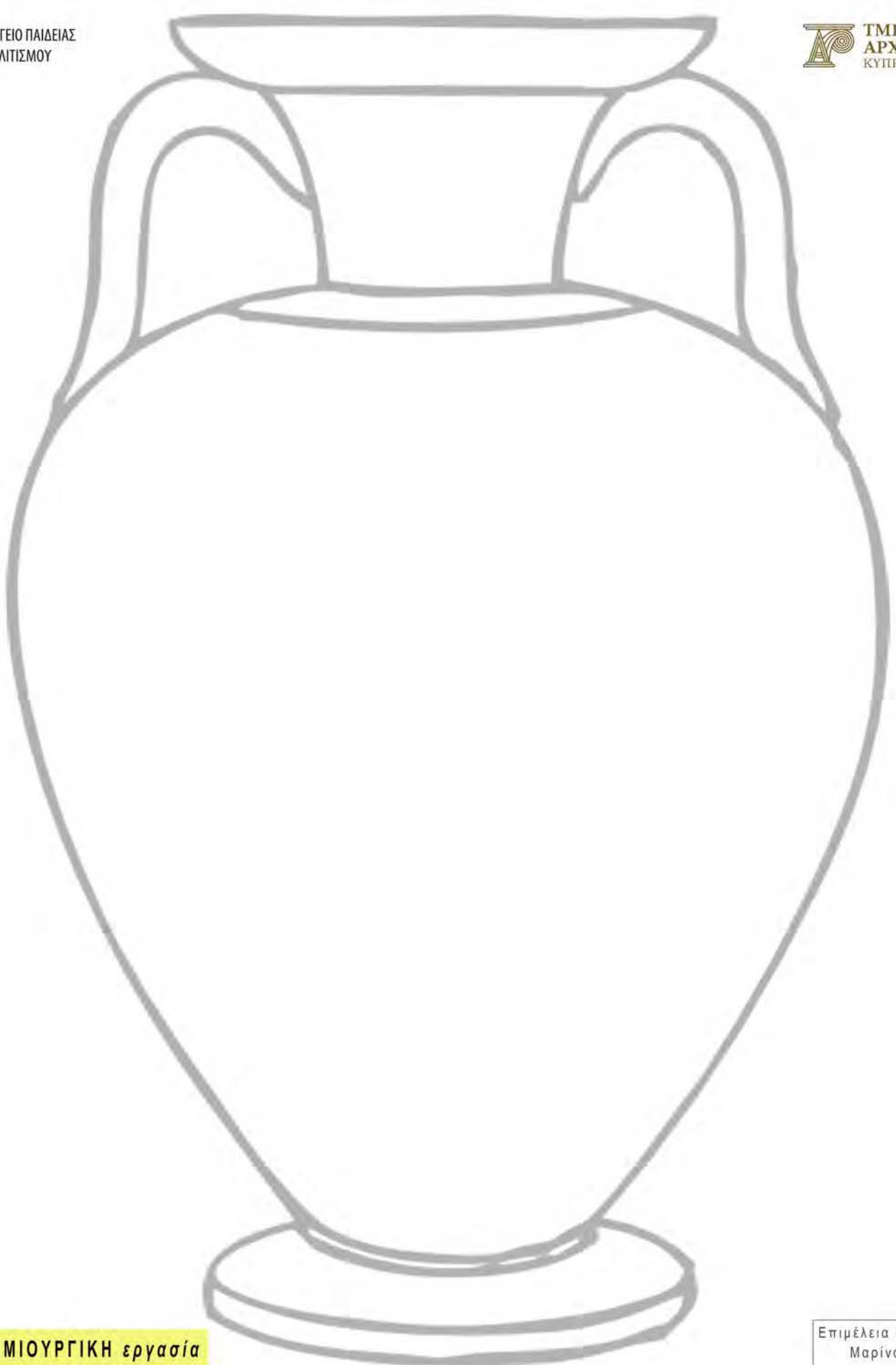

KEVIN SNIPES

Ο Kevin Snipes γεννήθηκε στις ΗΠΑ και σπούδασε σχέδιο και κεραμική στο Ινστιτούτο Τέχνης του Κλίβλαντ. Ως κεραμίστας δημιουργεί ασυνήθιστα σε σχήμα και μορφή κεραμικά, τα οποία διακοσμεί με δικά του σχέδια εμπνευσμένα από τη ζωή του και τις προσωπικές του εμπειρίες.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ εργασία

06

Επιμέλεια - Σχεδιασμός
Μαρίνα Ζερβού

Χρησιμοποίησε το πιο πάνω σχέδιο για να σκισάρεις τις πρώτες σου ιδέες ώστε να δημιουργήσεις το δικό σου αγγείο. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις για να διακοσμήσεις το αγγείο σου παραδοσιακά μοτίβα, σχέδια και γράμματα από επιγραφές του μουσείου αλλά και σύγχρονα προσωπικά στοιχεία όπως π.χ γραφίτι, δικά σου σκίτσα και σχέδια, λέξεις, στίχους ποιημάτων ή τραγουδιών.

Στη συνέχεια στο σχολείο ή ακόμα και στο σπίτι μπορείς να βρεις ένα κυπριακό παραδοσιακό αγγείο, όπως η στάμνα, και με μικτή τεχνική (ζωγραφική με ποικίλα υλικά, κολλάζ, φωτογραφίες από περιοδικά και εφημερίδες) να το διακοσμήσεις ώστε η ιδέα σου να πάρει και τρισδιάστατη μορφή.

Στις προθήκες του Κυπριακού Μουσείου, στην αίθουσα Ι, μπορείς να βρεις τα σταυρόσχημα ειδώλια της Κύπρου. Προσπάθησε να τα σχεδιάσεις και στη συνέχεια να εμπνευστείς από αυτά για να δημιουργήσεις και εσύ, όπως ο Άγγελος Μακρίδης, την προσωπική σου εκδοχή του ειδωλίου.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ εργασία

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΤΜΗΜΑ
ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΥΠΡΟΥ

07

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΚΡΙΔΗΣ

Ο Άγγελος Μακρίδης είναι ένας από τους πλέον καταξιωμένους Κύπριους καλλιτέχνες. Γεννήθηκε το 1942 στο χωριό Γιαλούσα της επαρχίας Αμμοχώστου. Μετά το λύκειο, το 1961, έφυγε για σπουδές στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας. Με την ολοκλήρωση των σπουδών του έζησε και δημιούργησε στο Παρίσι και την Αθήνα.

Στην Κύπρο εγκαταστάθηκε μετά το 1986 όπου συνεχίζει μέχρι σήμερα να ζει και να εργάζεται.

Ελαβέ μέρος σε πολλές εκθέσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό και εκπροσώπησε τη χώρα μας σε διεθνείς εκθέσεις.

Τα έργα του είναι κυρίως γλυπτά και εγκαταστάσεις στο χώρο. Σαν καλλιτέχνης εμπνέεται από την ιστορία του τόπου μας.

Πολύ σημαντικά είναι τα μικρογλυπτά του, τα οποία είναι εμπνευσμένα από αρχαιολογικά ευρήματα και παραπέμπουν σε

σταυρόσχημα ειδώλια. Σαν φυλακτά,

αυτά τα αντικείμενα μνήμης είναι καμωμένα

με το ίδιο υλικό, αυτό των αρχαίων ειδωλίων,

τον πικρόλιθο (ο πικρόλιθος είναι πέτρωμα

και προέρχεται από την περιοχή Αμιάντου

της επαρχίας Λεμεσού).

Επιμέλεια - Σχεδιασμός
Μαρίνα Ζερβού

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ εργασία

Επέλεξε από τους χώρους του μουσείου, ένα άγαλμα ή ένα ειδώλιο, το οποίο σου έκανε εντύπωση και προσπάθησε να του δώσεις μια σύγχρονη χροιά.

Μπορείς είτε να το ζωγραφίσεις με έντονα χρώματα είτε να του προσθέσεις επιπλέον στοιχεία ώστε να του δώσεις μια νέα ζωή. Αν χρειάζεσαι μια μικρή βοήθεια για να εμπνευστείς κοίταξε πιο κάτω τα ξύλινα αγαλματάκια του Alexander Girard.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΤΜΗΜΑ
ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΥΠΡΟΥ

ALEXANDER GIRARD (1907-1993)

Ο Alexander Girard γεννήθηκε στις ΗΠΑ αλλά μεγάλωσε στην Ιταλία. Σπούδασε αρχιτεκτονική στη Ρώμη. Εκτός από την αρχιτεκτονική ασχολήθηκε με την αρχιτεκτονική εσωτερικού χώρου, το βιομηχανικό σχεδιασμό και τον σχεδιασμό επίπλου. Άφησε πίσω του ένα πολυσήμαντο έργο στον τομέα των εφαρμοσμένων τεχνών. Χαρακτηριστικές της δουλειάς του είναι οι ξύλινες κούκλες/ειδώλια με τα ευφάνταστα πολύχρωμα μοτίβα.

